

27.

foglalkozás

Középpontban: az ember

(TERMÉSZETTUDOMÁNY, BIOLÓGIA, TÖRTÉNELEM)

„Én, az ÚR vagyok a szívek vizsgálója, a lelkek megítélője, mindenkivel úgy bánok, ahogyan élete és tetteinek a gyümölcse szerint megérdemli.”

Jer 17,10

Tantervi vonatkozás

Az emberi szervezet felépítése, működése, a testi-lelki egészség. Az emberiség fejlődése. Az ember fő testrészei. Az ember fejlődési szakaszai.

Kulcsszavak

ember, szervezet, szerv, szervrendszer, evolúció, alkalmazkodás

Természettudományos megismerési módszerek

megfigyelés, leírás, mérés

Fejlesztett készségek, attitűdök

Ismeretszerzés különféle forrásokból.

Mit készítek elő?

kinyomtatott feladatlapok, füzet, íróeszköz, laptop, projektor, hangfal, tabletek/okostelefonok

Mit akarunk elérni?

Az *Energia – Éghajlat* szakaszban tanult ismeretek ellenőrzése.

Mit fogunk csinálni?

Egyéni munka: feladatlap kitöltése.

Mire van szükségünk ehhez a feladathoz?

kinyomtatott feladatlapok, íróeszköz, színes ceruza

Mellékletek

27.1. *Energia* feladatlap

Miről szól ez a tanegység?

Az *Energia – Éghajlat* szakasz (*Utazás a Föld belseje felé* témakör második szakasza) lezárásához érkezünk: a tanulók számot adnak tudásukról. Ezzel lezárjuk az *Utazás a Föld belseje felé* témakört is.

Új témakörünkben (*Középpontban: az ember*) ahhoz a ponthoz térünk vissza, ami hozzáink a legközelebb áll, és aki a legtöbbet tehet azért, hogy bolygónk élhető legyen és maradjon: az emberhez!

Áttekintő vázlat

27.1. <i>Energia</i> – számonkérés	45 perc
27.2. Az ember	45 perc
Összesen	90 perc

Előkészületek

A számonkéréshez kinyomtatjuk a feladatlapokat.

A foglalkozás második részének kellékeit előkészítjük.

FELADATOK LEÍRÁSA

27.1. *Energia* – számonkérés

45
perc

A tanulók egyéni munka keretében, a kinyomtatott feladatlap kitöltésével számot adnak tudásukról. **(27.1. melléklet)**

45
perc

27. 2. Az ember

Mit akarunk elérni?

Ráhangolódás a Középpontban: az ember témakörre. Az emberiség fejlődése.

Mit fogunk csinálni?

Kutatás az interneten, páros feladat. Közös filmnézés és beszélgetés.

Mire van szükségünk ehhez a feladathoz?

füzet, íróeszköz, tabletek/okostelefonok, laptop, projektor, hangfal

Mellékletek

27.2.1. Az emberiség

fejlődése (animáció)

27.2.2. Egyszer volt...

az ember (filmrészlet)

Az új témakör bevezető óráján az emberiség fejlődésével foglalkozunk.

Legyek az emberi testben

A feladatban az emberi test sokféleségével ismerkednek meg a gyerekek. Ehhez az interneten keresgélnek páros munkában, az alábbi témákban:

- legmagasabb ember
- leggyorsabb ember
- legalacsonyabb ember
- legidősebb ember
- legnehezebb ember
- legnagyobb láb a földön
- leghosszabb haj vagy szakáll

A keresés eredményeit rögzítik a füzetükbe, majd közösen átbeszéljük azokat.

Külön hívjuk fel a figyelmet arra, hogy milyen sokféle lehet az emberi test!

A feladatra javasolt időkeret: 20 perc

Variáció

Amennyiben nincs lehetőség internetes keresésre, úgy a gyerekek mesét is írhatnak (szintén párosával) valamilyen különleges testi adottságú főhősről. A mese elmondása után közösen beszéljük át, hogy az adott testi adottság lehetséges-e!

Az emberiség fejlődése

Nézzük meg a gyerekekkel a Yale Egyetem által készített rövid animációt arról, hogyan fejlődött az ember! **(27.2.1. melléklet, 1,5 perc)**

Beszéljük meg, milyen változásokat észleltek az animáció során, illetve milyen testi jelek maradtak szinte azonosak. Ötletek segítő kérdésekhez:

- Hogyan változott a szemek elhelyezkedése?
- Hogyan változott a homlokcsont?
- Hogyan változott az állkapocs?
- Hogyan változott az arcszőrzet?
- Hogyan változott az orr?
- Mi lehet a változások / azonosságok oka?

Ezt követően kicsit könnyebben érthető film felé fordulva, nézzük meg közösen az *Egyszer volt... az ember* című gyermek ismeretterjesztő sorozat 1. részének kijelölt szakaszát **(27.2.2. melléklet, (9:23–22:08))**, és kérjük meg a gyerekeket, hogy készítsenek a film alapján folyamatábrát a füzetükbe az emberiség fejlődésének állomásairól!

Az órát közös értékeléssel zárjuk!

Otthoni feladat

A gyerekek feladata, hogy továbbgondolják az ember egyedfejlődését. Készítsenek a füzetükbe rajtot az 500 000 évvel későbbi emberről. A rajzon jelöljék be szövegdo-bozokkal, hogy a testi jellegek megváltozását mi okozta. (pl. okoskütyük használata miatt hüvelykujj megerősödése, vagy csak 3 ujj a kézen, szem átalakulása a digitális képernyők miatt, fül elcsökevényesedése a hangos zene és zajártalom miatt, stb.)

Felhasznált és ajánlott irodalom

- Energia feladatlaphoz: <https://energiakaland.hu/>
- Az élet lehetőségei és az evolúció:
https://www.nkp.hu/tankonyv/biologia_12/lecke_03_018